

Programma Vernieuwing Rijksdienst
*Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties*

Zesde Voortgangsrapportage
Programma Vernieuwing Rijksdienst

Datum 20 mei 2010

Inhoud

Inhoud	2
1 Inleiding	4
2 Algemeen beeld	5
2.1 <i>Algemeen beeld volumeontwikkeling</i>	5
2.2 <i>Afslanking rijksdienst</i>	8
2.2.1 <i>Ontwikkeling van de afslanking</i>	8
2.2.2 <i>Defensie</i>	10
2.2.3 <i>Rijksonderdelen politie</i>	10
2.2.4 <i>Magistratuur en ondersteuning</i>	11
2.3 <i>Hoge Colleges van Staat</i>	12
3 Ontwikkelingen per onderdeel en per departement	13
3.1 <i>Algemene Zaken</i>	13
3.2 <i>Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties</i>	13
3.3 <i>Buitenlandse Zaken</i>	14
3.4 <i>Defensie</i>	14
3.5 <i>Economische Zaken</i>	15
3.6 <i>Financiën</i>	15
3.7 <i>Justitie</i>	15
3.8 <i>Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit</i>	16
3.9 <i>Onderwijs, Cultuur en Wetenschap</i>	17
3.10 <i>Sociale Zaken en Werkgelegenheid</i>	17
3.11 <i>Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer</i>	18

3.12	<i>Verkeer en Waterstaat</i>	19
3.13	<i>Volkgezondheid, Welzijn en Sport</i>	19
4	Intensiveringen	21
4.1	<i>Algemeen</i>	21
4.2	<i>Intensiveringsruimte vorig kabinet</i>	21
4.3	<i>Intensiveringsruimte per 2009</i>	22
4.4	<i>Intensiveringsruimte per 2010</i>	23
4.5	<i>FTE Fondsen</i>	26
4.5.1	<i>Fonds Incidentele Opdrachten</i>	26
4.5.2	<i>Kwaliteitsfonds</i>	27
4.6	<i>Tijdelijke functies ten behoeve van de uitvoering van VRD</i>	28
5	Vooruitzichten	29

1 Inleiding

Dit is de zesde voortgangsrapportage van het Programma Vernieuwing Rijksdienst. In deze kwantitatieve rapportage wordt verslag gedaan van de afslanking die de rijksdienst tussen eind 2006 en eind 2009 heeft gerealiseerd. In de rapportage zal allereerst ingegaan worden op de uitgangssituatie en de ontwikkelingen in de eerste twee jaar van de taakstellingsperiode, met daaraan toegevoegd de toegestane intensiveringen die ten tijde van het Coalitieakkoord openstonden. Vervolgens zal ingegaan worden op de verzameling van informatie, het daarover gevoerde overleg en de wijze waarop de informatie in deze rapportage wordt gepresenteerd. Daarna wordt een korte analyse gegeven van de voortgangscijfers en zal ingegaan worden op de inmiddels vastgestelde intensiveringen als gevolg van nieuw beleid en op de verdeling van de vorig jaar aangekondigde fte-fondsen. De rapportage sluit af met een vooruitblik op het komende jaar.

2 Algemeen beeld

2.1 Algemeen beeld volumeontwikkeling

De afslanking van de Rijksdienst, zoals vervat in het Programma Vernieuwing Rijksdienst, is inmiddels twee jaar onderweg. Het algemene beeld over 2009 is dat er, net als het voorgaande jaar, sprake is van een daling van de omvang van de rijksdienst, ook als er rekening wordt gehouden met de toegestane intensiveringen waartoe het vorige en het huidige kabinet hebben besloten. Van de 5.155 fte door het vorige kabinet toegezegde intensiveringsruimte is inmiddels 3.590 fte gebruikt. Daarnaast is in het voorjaar van 2009 besloten tot het beschikbaar stellen van maximaal 1.210 fte in 2009, waarvan 885 fte gerealiseerd is.

De startsituatie op 31 december 2006 was 149.138 fte (exclusief defensie, politie en magistratuur). De feitelijke omvang per 31 december 2009 is 147.005 fte. In totaal zijn er sinds begin 2007 6.608 functies geschrapt. Daar staat wel tegenover dat er 3.590 nieuwe functies zijn bijgekomen. Eigenlijk hadden die – zoals vroeger vaak gebeurde – toegevoegd kunnen worden aan de vertreksituatie, omdat het opengestelde vacatures waren. Voorts zijn ook in 2008 en 2009 nieuwe vacatures opengesteld en ingevuld (885 fte), omdat voldaan was aan de daarvoor geldende eisen: een expliciet MR-besluit waarin de beleidsintensivering werd vastgesteld, inclusief daarvoor gefiatteerd budget. Dit betekent dat de taakstelling voor de rijksdienst als geheel voorloopt op de planning.

Hoewel dus het algemene beeld van de afslanking positief is, zijn toch enige kanttekeningen op zijn plaats. In de eerste plaats dient te worden bedacht dat de eerste twee jaren van de programmaperiode het laagste afslankingstempo kenden: in totaal een kwart van de totale taakstelling. In de laatste twee jaren moet het merendeel van de afslanking worden gerealiseerd. Dat is volgens de huidige planning ook realiseerbaar, zij het dat de kabinetscrisis de ontwikkelingen enigszins ongewis maakt. De plannen zijn echter niet gewijzigd en er is geen reden om aan te nemen

dat de kabinetscrisis en de kabinetsformatie zullen (moeten) leiden tot een temporisering van de afslanking.

In de tweede plaats is een aanzienlijk deel van de afslanking voortgekomen uit een meer dan evenredige afslanking van het UWV en van TNO. De daling bij het UWV was gevolg van de enige jaren geleden in gang gezette, succesvolle reorganisatie. Een deel van het effect daarvan in kwantitatieve zin is inmiddels weer verdwenen door de groei van het aantal werklozen. De grote daling van TNO heeft direct te maken met het teruglopen van opdrachten als gevolg van de economische crisis.

In de derde plaats blijkt dat het algemene beeld dan wel positief is, maar dat niet alle departementen geheel op schema liggen. Een aantal departementen moet dan ook nadere maatregelen nemen om achterstanden in te halen of te voorkomen. Een vacaturestop is daarbij één van de middelen.

Ook de verdeling over de categorieën is nog niet geheel naar wens. Het beleidsdeel, waar ruim 10.000 ambtenaren werken en waar een 20% taakstelling op rust, slinkt goed af, en zit inmiddels al op 5%. Ook bij de inspectie en het toezicht en in de uitvoering wordt de afslanking in totaal wel gerealiseerd, maar is in sommige gevallen juist sprake van forse toename. Daar speelt ongetwijfeld een rol bij dat ook vanuit de Tweede Kamer regelmatig wordt aangedrongen op strenger toezicht en meer controle, dat zelfs in weerwil van eveneens door de Tweede Kamer aangenomen moties om het totaal van de inspectie-inspanning te reduceren. Dat is een lastig dilemma. Vooralsnog blijft het streven naar een reductie van 20% bij de inspecties onverkort overeind. Zorgen zijn er verder over de ondersteuning, waar in totaal slechts van een bescheiden daling sprake is. In tabel 1 is de gerealiseerde taakstelling per onderdeel opgenomen:

tabel 1 - Gerealiseerde taakstelling per onderdeel

Omvang per onderdeel	Nulmeting	31-12-2007	31-12-2008	31-12-2009	Verskil 2006-2009	% 2006-2009
Beleid	11.225	10.816	10.582	10.697	-528	-4,7%
Ondersteuning	7.667	7.776	7.444	7.680	13	0,2%
Inspectie/toezicht	7.106	6.916	6.781	6.752	-354	-5,0%
Uitvoering	123.140	123.464	122.160	121.877	-1.263	-1,0%
TOTAAL RIJK (in fte)	149.138	148.972	146.967	147.005	-2.133	-1,4%

In hoofdstuk 3 is per departement een beschrijving gegeven van de afslanking en de daarbij aan de orde zijnde ontwikkelingen en problemen.

Aparte aandacht is nodig voor de zogenaamde tariefgestuurde onderdelen. Dat zijn overheidsorganisaties die voor een deel of geheel worden gefinancierd door bijdragen van gebruikers van hun diensten. Die diensten kunnen bijvoorbeeld onder invloed van marktomstandigheden fluctueren. Als er sprake is van een groeiende vraag naar diensten, zal in plaats van afslanking uitbreiding nodig zijn. Qua budget is dat geen probleem, want ook de inkomsten stijgen in zo'n geval. Afslanking is in die gevallen geen optie, ook al is die aanvankelijk ingeboekt. Wel zal dan zichtbaar moeten zijn dat op andere wijze de efficiëncyslag wordt gemaakt die normaal gesproken door middel van afslanking wordt gemaakt. Dat wordt dan bijvoorbeeld zichtbaar in de tarieven. Indertijd is geraamd dat het hierbij gaat om 1.800 fte's. Uit een analyse van deze tariefgestuurde diensten blijkt dat bij o.a. Staatsbosbeheer, Dienst Landelijk Gebied, Dienst Regelingen en het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen sprake is van groei die weliswaar voortkomt uit een groei van de (betaalde) vraag. Dat is op zichzelf gerechtvaardigd, maar mag geen aanleiding zijn om af te zien van efficiëncymaatregelen die dan ook in de tarieven zichtbaar worden. Dat is een punt van aandacht. Dit moet in het totale overzicht worden verdisconteerd. In deze categorie hoort ook de groei die bij andere diensten voortkomt uit door derden betaald werk. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om de groei van gevangenis personeel in het geval van gevangenis capaciteit voor België. Het zou niet reëel zijn die toe te rekenen aan de omvang van de Nederlandse overheid.

Deze kanttekeningen zijn noodzakelijk voor het aanbrenge van enige nuance in de interpretatie van de cijfers. Desondanks blijft de conclusie

overeind dat de overheid goed op schema ligt als het gaat om de afslanking.

De Rijksauditdienst heeft, voorafgaand aan deze zesde voortgangsrapportage, onderzoek gedaan naar de totstandkoming van de kwantitatieve informatie over de taakstelling. De conclusie van dit onderzoek was dat de departementale cijfers op een eenduidige manier tot stand zijn gekomen.

2.2 Afslanking rijksdienst

2.2.1 Ontwikkeling van de afslanking

Zoals eerder gesteld is het jaar 2009 het tweede jaar van de afslanking. Volgens de planning zou in dat jaar in totaal 1/4 deel van de afslanking worden gerealiseerd.

In tabel 2 is de ontwikkeling van de omvang van rijksdienst tussen 31 december 2006 en 31 december 2009 weergegeven. Op advies van de Algemene Rekenkamer is hier tevens aan toegevoegd de kolom 'toegestaan plafond 2009'. Deze kolom is de resultante van de gerealiseerde afslanking verdisconteerd met de groei ten gevolge van de beleidsintensivering die door het vorige en huidige kabinet zijn goedgekeurd (zie daarvoor tabel 3). Daarnaast is gecorrigeerd voor interdepartementale overboekingen. Deze tabel is exclusief defensie, de politieonderdelen op rijksniveau, het Openbaar Ministerie en de zittende magistratuur inclusief hun ondersteuning en de Hoge Raad. Die zijn respectievelijk in tabel 4, 5 en 6 apart weergegeven.

tabel 2 - Overzicht totalen

Ministerie	Nulmeting	31-12-2007	31-12-2008	31-12-2009	Verskil 2006-2009	Totale taakstelling	Toegestaan plafond 2009
Algemene Zaken	458	442	436	451	-7	69	440
Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	3.454	3.499	3.683	4.004	550	405	3.961
Buitenlandse Zaken	3.287	3.258	3.186	3.060	-227	391	3.148
Economische Zaken	5.897	5.914	5.970	6.004	107	721	6.039
Financiën	32.522	33.658	33.639	33.587	1.065	1.201	33.994
Justitie	28.612	29.203	29.015	28.517	-95	1.771	29.599
Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit	8.653	8.492	8.549	8.467	-186	1.188	8.368
Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen ¹	11.849	11.591	11.123	11.034	-815	1.436	11.636
Sociale Zaken en Werkgelegenheid ²	25.283	23.600	22.473	23.355	-1.928	1.366	24.695
Verkeer en Waterstaat	16.026	16.113	16.058	15.855	-171	1.423	15.970
Volksgesondheid, Welzijn en Sport	7.275	7.413	7.191	7.201	-74	888	7.331
Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer	5.822	5.789	5.644	5.470	-352	913	5.493
EINDTOTAAL (in fte)	149.138	148.972	146.967	147.005	-2.133	11.772	150.672

¹ In verband met dubbel telling van ZonMW zijn de totalen voor het ministerie van OCW ten opzichte van eerdere rapportages neerwaarts bijgesteld. Dit heeft geen invloed op de te behalen taakstelling. In de bezetting van OCW zijn de overige externe instituten die onder NWO ressorteren opgenomen.

² Als gevolg van de economische recessie heeft het UWV in 2009 circa 1.300 fte extra moeten aantrekken. De afslanking bij SZW ligt niettemin goed op schema. Zonder deze (tijdelijke) uitbreiding zou SZW een nog grotere daling in de bezetting hebben kunnen realiseren.

In tabel 3 wordt een overzicht gegeven van de fte-gevolgen van de besluiten van het vorige en het huidige kabinet. Tevens is een overzicht van de interdepartementale overboekingen gegeven. In hoofdstuk 4 zal verder worden ingegaan op door het vorige en het huidige kabinet toegezegde intensiveringsruimte en de dit jaar toegekende intensiveringsruimte op plaatsen waar uitbreidingen onvermijdelijk zijn als gevolg van al dan niet mede op wensen van de Tweede Kamer gebaseerde beleidsintensiveringen.

tabel 3 - Goedgekeurde intensiveringsruimte en overboekingen

Ministerie	Intensivering vorig kabinet	Waarvan gebruikt	Intensivering huidig kabinet	Overboekingen	Toegestaan plafond 2009	Stand 2009
Algemene Zaken				-1	440	451
Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	294	266	10	332	3.961	4.004
Buitenlandse Zaken				-41	3.148	3.060
Economische Zaken	250	250	109	-37	6.039	6.004
Financiën	1.527	1.409	100	263	33.994	33.587
Justitie	3.084	1.665	277	-512	29.599	28.517
Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit			64	-52	8.368	8.467
Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen			55	91	11.636	11.034
Sociale Zaken en Werkgelegenheid			155	-402	24.695	23.355
Verkeer en Waterstaat			110	190	15.970	15.855
Volksgesondheid, Welzijn en Sport			5	273	7.331	7.201
Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer				-101	5.493	5.470
EINDTOTAAL (in fte)	5.155	3.590	885		150.672	147.005

De conclusie van tabel 2 en 3 is dat de rijksdienst eind 2009 netto 2.133 fte is gekrompen ten opzichte van de nulmeting. Een drietal ministeries is eind 2009 groter dan het toegestane plafond. Dit zijn de ministeries van AZ, BZK en LNV.

2.2.2 *Defensie*

Het ministerie van Defensie is, vanwege de uitzonderingspositie van de krijgsmacht, niet in tabel 2 meegenomen, maar wordt apart weergegeven in tabel 4. Op het ministerie van Defensie rust een taakstelling van 684 fte. Het afgelopen jaar is het ministerie als geheel gekrompen, maar een nadere observatie van de cijfers leert dat het bestuursdepartement nog altijd groeit ten opzichte van de nulmeting, net als de MIVD. Daarentegen zijn de agentschappen en de krijgsmacht fors gekrompen; deze ontwikkeling staat haaks op het voornemen minder personeel op beleid en ondersteuning in te zetten en de uitvoering te sparen.

tabel 4 – Bezettingcijfers Ministerie van Defensie

Defensie	Nulmeting	31-12-2007	31-12-2008	31-12-2009	Vershill 2006-2009	Totale taakstelling	Overboekingen
Bestuursdepartement (beleid en ondersteuning)	1.213	1.213	1.263	1.265	52		
MIVD	886	848	886	893	7		
Agentschappen	5.431	5.400	5.384	5.159	-272		
Overig Defensie	65.408		64.945	64.560	-848		
TOTAAL (in fte)	72.938		72.478	71.877	-1.061	684	

2.2.3 *Rijksonderdelen politie*

Zoals weergegeven in tabel 5 worden de rijksonderdelen van de politie, niet zijnde beleid, apart getoond. Het betreft hier het Korps Landelijke Politiediensten en de Politieacademie. Daar wordt ter informatie de omvang van de rest van de politie aan toegevoegd, zodat een goed totaalbeeld van de politie ontstaat. Voor het totaal van de onderdelen geldt een plafond van 54.844 fte. De KLPD en de Politieacademie zijn meer gegroeid dan de intensiveringsruimte van het vorige kabinet toestond.

tabel 5 - Bezettingcijfers rijksonderdelen politie

Politie	Nulmeting	31-12-2007	31-12-2008	31-12-2009	Vershil 2006-2009	Totale taakstelling	Intensivering vorig kabinet
KLPD	4.701	4.865	4.900	4.975	274	116	169
Politieacademie	1.582	1.775	1.800	1.706	124	32	94
Politieregio's	46.586	47.139	47.400	48.340	1.754		
TOTAAL (in fte)	52.869	53.779	54.100	55.021	2.152		263

2.2.4 Magistratuur en ondersteuning

De zittende en staande magistratuur plus hun ondersteuning en de Hoge Raad worden in tabel 6 apart weergegeven, conform de afspraak in het Coalitieakkoord om de veiligheidskolom grotendeels buiten de taakstelling te houden. Uit deze tabel blijkt overigens wel duidelijk dat de magistratuur en haar ondersteuning zeer fors zijn gegroeid de afgelopen drie jaar.

Sinds de derde voortgangsrapportage VRD is ervoor gekozen ook de ambtelijke ondersteuning van de Hoge Raad apart inzichtelijk te maken. Dit heeft ertoe geleid dat in tabel 2 en in tabel 6 de cijfers voor respectievelijk het ministerie van Justitie en OM/ZM met terugwerkende kracht zijn aanpast.

tabel 6 - Bezettingcijfers magistratuur en ondersteuning

Justitie OM/ZM	Nulmeting	31-12-2007	31-12-2008	31-12-2009	Vershil 2006-2009
Openbaar Ministerie	674	714	756	787	113
Ondersteuning OM	3.365	3.542	3.776	3.897	532
Rechtspraak	2.072	2.127	2.176	2.462	390
Ondersteuning Rechtspraak	7.025	7.095	7.214	7.467	442
Ondersteuning Hoge Raad	106	113	135	147	41
TOTAAL OM/ZM (in fte)	13.242	13.591	14.058	14.760	1.518

Uit tabel 6 blijkt dat de bezetting van alle onderdelen van de magistratuur en de Hoge Raad fors is gestegen sinds de nulmeting. In totaal met ruim 1.500 fte. Daarvan vallen de ondersteuning van OM en Rechtspraak, alsook de ondersteuning van de Hoge Raad, onder het bereik van het Programma VRD. Deze onderdelen zijn gezamenlijk met 1.015 fte

gegroeid. Het OM en de Rechtspraak zelf worden voor de volledigheid ook weergegeven.

2.3 Hoge Colleges van Staat

Alhoewel de Hoge Colleges van Staat geen deel uitmaken van het Programma Vernieuwing Rijksdienst, worden in tabel 7 vanuit het oogpunt van volledigheid en consistentie de ontwikkeling van de bezetting van de Hoge Colleges van Staat sinds eind 2006 weergegeven. De Hoge Colleges van Staat sturen zelf op een efficiency-taakstelling van 5%, die evenwel tot nu toe nog niet is gehaald.

tabel 7 - Bezettingscijfers Hoge Colleges van Staat

Hoge Colleges van Staat	Nulmeting	31-12-2007	31-12-2008	31-12-2009	Vershil 2006-2009
Algemene Rekenkamer	278	275	295	288	10
Aruba en Antillen	3	5	5	4	1
Kanselarij der Nederlandse Orden	21	22	19	21	0
Nationale Ombudsman ¹	152	139	130	141	-11
Raad van State	540	526	558	537	-3
Eerste Kamer	49	47	46	46	-3
Tweede Kamer	530	547	553	553	23
TOTAAL (in fte)	1.573	1.561	1.606	1.590	17

3 Ontwikkelingen per onderdeel en per departement

Hieronder worden kort de ontwikkelingen per ministerie uiteengezet.

3.1 Algemene Zaken

Het beeld bij AZ is overzichtelijk en in beginsel zonder zorgen. De implementatie van de taakstelling loopt op onderdelen soms tegen problemen aan. Zo is de gezamenlijke beveiliging met de Tweede Kamer bijvoorbeeld helaas niet doorgedaan. In de bedrijfsvoering en bij DPC zullen volgens AZ nog slagen gemaakt worden. Bij de WRR is inmiddels de afslanking voorvarend ter hand genomen.

3.2 Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

BZK is wat de afslanking betreft een lastig ministerie. Met name speelt daarbij een rol dat BZK in toenemende mate een functie vervult ten behoeve van de gehele rijksdienst (bijvoorbeeld bij P-Direkt en de Werkmaatschappij maar ook bij de ABD en de AIVD) of ten behoeve van de gehele overheid (bv. bij Logius en BPR). Daar komt nog bij de algemene rol die BZK heeft bij de politie, waarvan onderdelen meetellen bij de BZK-formatie (bv. de KLPD en de Politieacademie). Gevolg hiervan is dat er soms taken op BZK afkomen waar geen nee tegen gezegd kan worden maar waarvoor de fte-gevolgen niet of niet tijdig zijn geregeld. Bij de telling per 31/12/2009 manifesteert zich dit wederom, resulterend in een omvang van BZK die groter is dan gepland. Voor een deel kan dit gecorrigeerd worden door de juiste administratieve overboekingen, maar dan is nog niet het gehele probleem opgelost. Het mag bovendien niet zo zijn dat andere departementen taken overdragen aan BZK en dat beschouwen als invulling van hun afslankingstaakstelling. Bij BZK zijn nogal wat functies die als tijdelijk zijn bestempeld, ten behoeve van de realisatie van VRD-projecten. In totaal gaat het naar schatting om 137 fte. Het is de bedoeling dat deze functies uiterlijk ultimo 2011 zijn opgeheven. Het is noodzakelijk dat de betrokkenen die deze functies nu bezetten hierover duidelijk zijn geïnformeerd. BZK zal dat inventariseren en ter zake actie ondernemen.

Vooruitlopend op de besluitvorming over de oprichting Doc Direkt (centrale archieforganisatie) is door BZK reeds een aantal medewerkers onder leiding van een kwartiermaker aangenomen.

Wat de politie betreft is sprake van een groei bij KLPD en Politieacademie die groter is dan geraamd. Ten aanzien van Logius moet groei mogelijk zijn als dat nodig is voor externe (al dan niet betaalde) taken. Zoals in paragraaf 4.4 wordt uiteengezet, kan voor deze groei geput worden uit de intensiveringsruimte voor de Belastingdienst. Voor BPR lijkt sprake te zijn van een kleine extra taak, zoals die vaak voorkomt bij onderdelen van de overheid. Dat moet BZK zelf oplossen.

3.3 Buitenlandse Zaken

Sinds de aanstelling van de project-directeur-generaal Taakstelling heeft BZ het afgelopen jaar een forse reductie van de departementale bezetting gerealiseerd. Het departement zit daarmee goed op schema. Ook het postennet slinkt af conform planning, wat tot gevolg heeft dat er minder medewerkers worden uitgezonden.

BZ heeft aangegeven veel aandacht te zullen schenken aan omscholing van medewerkers die een bedreigde functie bekleden.

3.4 Defensie

Defensie zal de totale afslanking van 684 fte op de afgesproken manier invullen, deels bij de beleidsonderdelen, deels bij de agentschappen en deels binnen de krijgsmacht.

In de afgelopen jaren is de bestuursstaf, opgebouwd uit een beleidskern en een uitvoeringscomponent, gegroeid. De groei is toe te schrijven aan het overhevelen en centraliseren van uitvoerende taken van Defensie naar het uitvoerende deel van de bestuursstaf. De beleidskern is daarentegen in de afgelopen jaren gekrompen. Onder leiding van de pSG zijn gerichte acties ingezet om de omvang van de bestuursstaf te reduceren. Aandacht terzake is geboden.

Uit tabel 4 blijkt verder dat de omvang van de MIVD nagenoeg gelijk is

gebleven en dat de agentschappen en het overige deel van Defensie fors gekrompen zijn.

3.5 Economische Zaken

Totaal gezien ligt EZ met de taakstelling net op schema, maar EZ heeft de toegekende intensiveringsruimte inmiddels volledig benut. Het totaal blijft echter binnen de afgesproken marges. Groei, zij het dus gelegitimeerd, heeft voornamelijk plaatsgevonden bij de uitvoeringsorganisatie Agentschap NL en bij de NMa. Het CBS is na initiële groei het afgelopen jaar (minimaal) gekrompen. Daar zal nog een aanzienlijke afslanking optreden in 2010 en 2011.

3.6 Financiën

Financiën ligt goed op schema voor wat betreft het behalen van de taakstelling. In totaal is het departement, rekening houdend met toegestane intensiveringsruimte, stevig gekrompen. Beleid en ondersteuning zijn conform planning afgeslankt. Bij beleid moet evenwel rekening worden gehouden met in 2009 toegekende tijdelijke intensiveringsruimte, die eind 2011 zal verdwijnen en dan dus een extra krimp vereist.

Enige moeite ondervindt Financiën bij het sturen op de bezetting van de ZBO's (AFM en DNB). Eventuele overschrijdingen hier zal het departement intern compenseren. Vooralsnog liggen de ZBO's overigens, rekening houdend met toegestane intensiveringsruimte, op koers.

3.7 Justitie

Bij Justitie verloopt de afslanking van het beleidsdeel volgens plan. In de uitvoering is weliswaar een groei waarneembaar, maar dit betreft de nadere invulling van de vacatureruimte in de strafrechtketen, sinds de vertreksituatie eind 2006. Intensief overleg heeft geleid tot een nieuw kader dat nu voor de rest van de programma-periode maatgevend is. Daarbij maakt Justitie slechts ten dele gebruik van de eerder toegekende ruimte, en is een aanzienlijk deel daarvan nu aangeboden voor compensatie van rijksbrede problematiek. Rekening houdend met het

'toegestaan plafond 2009' (zie tabel 2), voldoet Justitie aan de opdracht. Met Justitie zijn afspraken gemaakt dat de ontwikkelingen goed gevolgd worden. Ook Justitie is van mening dat de toegestane ruimte alleen wordt gebruikt waarvoor zij bedoeld is, en zal zich daarover verantwoorden.

Het uitvoeren van de afslanking vergt grote inspanningen van 'Beter'. Het 'Beter' is niet los te zien van het 'Kleiner'. In het verbeterprogramma een Kleiner en Beter Justitie wordt aan de hand van een aantal focus projecten gewerkt aan een 'Beter' Justitie. Deze focus projecten zijn: Leiderschap, Flexibilisering, Arbeidsmarkt & Diversiteit, Kennismanagement, Interactief werken en Justitie & Respect. Tegelijk werken alle onderdelen van Justitie ook aan hun eigen, toegesneden, verbeterprogramma's.

3.8 Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Op zichzelf heeft LNV een goed plan tot afslanking en verbetering dat ook goed wordt uitgevoerd. Wel dient nog enige verfijning in de afstemming van de cijfers plaats te vinden. Maar tegelijkertijd wordt LNV sterk geconfronteerd met een hoge, incidentgerichte beleidsdruk vanuit de Tweede Kamer, met plotseling opkomende crises en met externe factoren die tot uitbreiding in plaats van afslanking leiden en die moeilijk kunnen worden tegengegaan. Dat verklaart waarom LNV alle zeilen bij moet zetten om de afslanking te realiseren. Hiervoor is onder meer vereist dat de op onderdelen ingezette koers met kracht wordt voortgezet, zoals de voorgenomen outsourcing van de ICT.

Ten aanzien van Staatsbosbeheer geldt dat de groei van deze organisatie voortkomt uit de vergroting van het werkgebied. Die vergroting staat haaks op de uitgangspunten van de afslanking. Mocht die groei onvermijdelijk blijken te zijn, dan dient daartegenover ten minste een zichtbare efficiencyverbetering te staan, zoals ook andere uitvoeringsorganisaties die realiseren. Ten aanzien van Dienst Landelijk Gebied dient een onderscheid gemaakt te worden tussen de reguliere departementale werkzaamheden en de werkzaamheden voor derden. In het kader van dat laatste is een beroep gedaan op het Fonds Incidentele Opdrachten (zie paragraaf 4.5.1). De Dienst Regelingen heeft een tijdelijke groei gekend als gevolg van het omzetten van extern personeel

in tijdelijke aanstellingen, maar zal wel volgens plan de voorziene afslanking realiseren. LNV heeft aangegeven dat het onderzoek wil doen naar de tariefontwikkeling bij de tariefgefinancierde diensten.

3.9 Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Over de gehele linie gezien behaalt OCW zijn taakstelling ruimschoots. Dat beeld wordt echter voor een aanzienlijk deel veroorzaakt door een zeer forse afslanking van TNO. Deze grote, onvoorziene krimp bij TNO als gevolg van een afgenomen marktvraag vormt een onbeheersbaar punt voor OCW, omdat de vraaggestuurde bezetting elk moment weer kan aantrekken.

Met het Nationaal Archief zijn door het departement afspraken gemaakt om de bezetting terug te brengen. De IB Groep is sinds de fusie met CFI op 1/1/2010 een agentschap onder OCW geworden en wordt gekenmerkt door een hoog percentage inhuur. Groei in de uitvoering zit met name bij de KNAW en de NPO. In het geval van de KNAW wordt de groei voornamelijk veroorzaakt door een toename in de opdrachten van tweeden en derden; de organisatie maakt evenwel geen onderdeel uit van de 1.800 fte taakstellingsverplichting voor tariefgefinancierde diensten.

Voorts dient rekening gehouden te worden met het feit dat in de bezetting van NWO ooit ook externe instituten zijn opgenomen. Dat geeft niet een goede voorstelling van zaken. Om die reden is nu apart zichtbaar gemaakt hoe groot NWO als zodanig is.

3.10 Sociale Zaken en Werkgelegenheid

De kwantitatieve ontwikkeling van SZW verloopt uitstekend. Met name bij het UWV wordt nog steeds geprofiteerd van de enorme winst die de fusie met het CWI heeft opgeleverd. Op het Agentschap SZW na zijn alle departementale onderdelen (beleid, ondersteuning, inspectie) voldoende of nagenoeg voldoende gekrompen.

Het UWV is kleiner en beter geworden sinds de fusie met het CWI. De omvang van de huidige bezetting bij het UWV staat evenwel onder druk

van de economische recessie. De fte-uitbreiding bij het UWV als gevolg van de economische recessie zal apart inzichtelijk worden gemaakt. Ook de SVB ligt op schema. De lichte stijging in de bezetting is toegestaan als gevolg van een beleidsintensivering van het kabinet. Enige aandachtspunt hier is de samenvoeging van de SVB met de PUR van VWS, die is voorzien per januari 2011.

3.11 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

VROM zit wat de totale afslanking betreft goed op schema. Bij VROM is de afslanking vooral in het beleid gerealiseerd. Dat is positief. Maar in de ondersteuning blijft tot dusver de afslanking achter. Daar is sprake van een grote groep potentiële herplaatsers. Hoe eerder die groep in beweging kan komen, des te beter het is.

Zorgen bestaan over de afslanking van de VROM-inspectie. De peildatum gaf een formatie aan van 500 fte. Dat is nu 494, dus een daling van 1% terwijl een afslanking van 20% moet worden gerealiseerd. De verklaring is dat men het aantal externen fors heeft teruggebracht. Dat is op zichzelf prima, maar geen argument om verder van afslanking af te zien. Ook de afslanking van het Kadaster verloopt niet erg goed. Ondanks de ingestorte onroerend goedmarkt is de vaste bezetting van het Kadaster nog maar nauwelijks afgenomen. Ook hier geldt dat men de terugloop vooral heeft gerealiseerd door het terugbrengen van de externe inhuur. Dat zou dan moeten blijken uit lagere kosten en dus lagere tarieven, maar dat blijkt nog niet het geval. Verder ingrijpen is hier onvermijdelijk.

Laatste punt betreft het streven naar integratie van de financiële administraties van een aantal ministeries waaronder VROM. Dat is nog steeds aan de orde, zij het dat VROM nu koerst op het onderbrengen van de financiële administratie bij Verkeer en Waterstaat. Resumerend: VROM zit op schema overall gezien, maar moet bij de ondersteuning en de inspectie nog een extra inspanning leveren en tevens ingrijpen bij de personeelsbezetting van het Kadaster.

3.12 Verkeer en Waterstaat

Het algemene beeld van Verkeer en Waterstaat is goed. Punten van aandacht zijn de verambtelijking (dat wil zeggen: het vervangen van externen door ambtenaren) bij Rijkswaterstaat en de fte-ontwikkeling bij de uitvoering, met name bij het KNMI en de RDW. De RDW slinkt nog niet erg af. De verklaring is dat men er in slaagt om nieuwe, betaalde activiteiten te ontplooiën. Dat verdient aandacht, omdat dit enerzijds natuurlijk positief is, maar anderzijds haaks staat op de doelstelling van afslanking.

3.13 Volkgezondheid, Welzijn en Sport

VWS was vorig jaar qua afslanking een zorgenkind, omdat de afslankingstaakstelling niet werd gehaald en op onderdelen zelfs sprake was van forse groei. In 2009 is dat beeld aanzienlijk verbeterd en inmiddels zit VWS getalsmatig op schema, althans voor zover het de totale taakstelling betreft. De ontwikkeling van de taakstelling bij enkele onderdelen loopt echter nog niet geheel op schema. Uit de cijfers blijkt dat VWS de afslanking in 2009 vooral gerealiseerd heeft door een sterke daling van het aantal medewerkers bij CIZ. Op zichzelf is dat een prestatie, die bovendien gebaseerd is op een goed ingezet beleid tot reductie van bureaucratie in de AWBZ. Maar die scherpe daling maskeert dat op andere onderdelen de daar gewenste afslanking nog niet is bereikt. In het beleid is t.o.v. de peildatum nog slechts sprake van een daling met 1 fte. VWS heeft intern een planning opgezet die in het beleid eerst met enige groei gepaard gaat, maar in 2011 wel uitkomt op de gewenste daling naar 731 fte. Gelet op de nadrukkelijke verzekering dat dit ook daadwerkelijk zal gebeuren, is dit verder een zaak die VWS zelf zo mag regelen.

Iets anders ligt het bij de inspecties. Zowel de Inspectie Gezondheidszorg als de Inspectie Jeugdzorg zijn fors gegroeid. Vorig jaar is geconstateerd dat een behoorlijke groei in plaats van een daling onvermijdelijk was. Maar de nu gerealiseerde groei bij met name de IGZ gaat daar nog weer bovenuit. VWS heeft verzekerd dat in 2010 bij de IGZ 40 fte zullen

worden overgebracht naar een particuliere organisatie. Daarmee zou men weer binnen de aangepaste kaders terechtkomen.

Aandacht verdient voorts de situatie bij het aCBG. Dat groeit, naar zeggen omdat het aantal aanvragen voor geneesmiddelengoedkeuring toeneemt. Dat is denkbaar, zij het dat volgens de spelregels dan weliswaar de omvang mag groeien maar het tarief met het gewenste efficiencypercentage omlaag moet. Dat blijkt maar slechts ten dele het geval. Hier zal derhalve ingegrepen moeten worden. Het CIBG blijkt ook een forse groei door te maken, met name door de overname van werkzaamheden op het gebied van het EPD. VWS heeft indertijd besloten deze intensivering zelf op te vangen. De PUR tenslotte zal per januari 2011 overgaan naar de SVB. Nog onduidelijk is onder welke condities dat zal plaatsvinden. Resumerend: de zorgen inzake VWS zijn overall gezien aanzienlijk minder geworden maar bestaan nog zeker op onderdelen. De aangekondigde maatregelen lijken op dit moment adequaat maar een vinger aan de pols blijft nodig.

4 Intensiveringen

4.1 Algemeen

Zoals beschreven in bijlage 2 van de nota Vernieuwing Rijksdienst is een zorgvuldige administratie van benodigde fte-intensiveringen nodig teneinde de realisatie van de taakstelling goed te kunnen monitoren. De lijn bij fte-intensiveringen is dat eventuele beleidsintensiveringen in eerste instantie binnen de gestelde kaders moeten worden opgevangen. Van die lijn kan pas na uitdrukkelijke instemming van het kabinet worden afgeweken. In die gevallen zijn de voorgestelde intensiveringen expliciet van een 'personele paragraaf' voorzien. Daarin worden de personele gevolgen van de intensiveringen opgenomen en verantwoord. Tot een aantal intensiveringen is in het verleden al besloten, zowel door het vorige kabinet als door het huidige kabinet. In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de invulling van de door het vorige kabinet opengestelde vacatureruimte en de invulling van de vorig jaar goedgekeurde fte-intensiveringen. Vervolgens wordt een overzicht gegeven van de te honoreren fte-claims. Tevens komt de benutting van het in de derde voortgangsrapportage aangekondigde fte-fonds voor incidentele opdrachten en het Kwaliteitsfonds aan de orde.

4.2 Intensiveringsruimte vorig kabinet

Zoals in de voorgaande hoofdstukken ook uiteen is gezet, heeft het kabinet aan het begin van de afslankingsperiode besloten de vacatureruimte die door het vorige kabinet was opengesteld onverkort te honoreren. Om de afslanking goed te kunnen beoordelen dient deze vacatureruimte eigenlijk toegevoegd te worden aan de startformatie. Het ging daarbij om toegestane groei van onder meer de Belastingdienst, de strafrechtketen, de AIVD, en SenterNovem. Een behoorlijk gedeelte daarvan (3.590 fte) is inmiddels vervuld.

De conclusie van de reviewgesprekken is dat er van de toegestane 5.155 fte (exclusief KLPD en Politieacademie) na 3 jaar nog 1.565 fte ongebruikt is (zie tabel 8). Deze resterende vrije ruimte zal anders worden

aangewend, namelijk ter dekking van reeds in 2009 goedgekeurde structurele intensiveringen van in totaal 1.420 fte. Daardoor groeit de overheid als totaal niet meer dan was voorzien. Zie hiervoor hoofdstuk 5 van de derde Voortgangsrapportage VRD.

tabel 8 - intensiveringsruimte vorig kabinet

Departement	Organisatieonderdeel	Toegestane intensivering	Gebruikte intensiveringsruimte	Saldo
BZK	AIVD	294	266	28
EZ	SenterNovem, EVD, OPTA en NMA	250	250	0
Financiën	Belastingdienst	1.527	1.409	118
Justitie	DJI, NFI, CJIB, DMB, DT&V, JustID, Justis, RvdK en RvRB	3.084	1.665	1.419
TOTAAL (in fte)		5.155	3.590	1.565

4.3 Intensiveringsruimte per 2009

Ten tijde van de voorjaarsbesluitvorming 2009 heeft het kabinet besloten tot incidentele (tabel 9) en structurele (tabel 10) intensiveringen bij de volgende departementen.

tabel 9 - Tijdelijke fte-claims

Departement	2009	2010	2011	
BZK	10	10	10	
FIN	85	125	120	
SZW	100	100	100	
VenW	110	110	50	
TOTAAL (in fte)		305	345	280

tabel 10 - Structurele fte-claims

Departement	2009	2010	2011 e.v.	e.v.
EZ	110	110	105	105
FIN	30	230	230	230
JUS	285	285	285	285
LNV	85	95	95	95
OCW	110	110	110	110
SZW	110	265	440	575
VWS	10	20	20	20
TOTAAL (in fte)	740	1115	1285	1420

In 2009 is voor de structurele claims uitgegaan van een benutting van slechts 50%, tenzij een verdergaande invulling onvermijdelijk zou zijn. De tijdelijke claims zijn voor 100% gehonoreerd. In het merendeel van de gevallen is gebleken dat de 50% invulling voor 2009 inderdaad afdoende is. Overigens is de Rijksauditedienst gevraagd na te gaan of de extra ruimte ook daadwerkelijk voor het beoogde doel is ingezet.

4.4 Intensiveringsruimte per 2010

Zoals gesteld in paragraaf 4.2 wordt de door het vorige kabinet geaccordeerde vacatureruimte deels anders ingezet. Op deze wijze streeft het kabinet ernaar om in deze kabinetsperiode nagenoeg geen nieuwe extra formatieplaatsen toe te voegen aan de rijksdienst.

In het voorjaar van 2010 is wederom rijksbreed een analyse gemaakt van gewenste extra fte-capaciteit. Hierbij zijn de volgende criteria aangehouden:

1. Er dient een expliciet kabinetsbesluit aan de claim ten grondslag te liggen.
2. Er dient budget beschikbaar te zijn om de gewenste intensivering financieel te dekken.
3. De taak waarvoor extra fte wordt gevraagd kan niet worden opgevangen binnen de bestaande personele capaciteit.
4. Er dient duidelijk aan te worden gegeven of het tijdelijk danwel structureel benodigde capaciteit betreft.

Deze analyse heeft geleid tot een overzicht van structurele fte-claims. In de meeste gevallen betreft het capaciteit die voortkomt uit extra gelden

die beschikbaar zijn gekomen in de zogenaamde pijlers, waardoor bijvoorbeeld extra subsidies moeten worden verstrekt. Ook is soms sprake van een intensivering waartoe is besloten op basis van Kameruitspraken.

Bij de beoordeling van de claims zijn vanzelfsprekend de vastgestelde criteria gehanteerd maar is tevens meegewogen dat ongetwijfeld de komende jaren gekenmerkt zullen worden door verdere afslankingen. Uitbreidingen nu moeten m.i. waar mogelijk worden vermeden. Bovendien moeten eventuele uitbreidingen vooral benut worden voor herplaatsingskandidaten, waarvan het aantal snel zal toenemen.

Met inachtnaam van het bovenstaande heeft het kabinet besloten de in tabel 11 genoemde claims te honoreren en de fte's te betrekken uit de resterende ruimte. Op deze wijze wordt ernaar gestreefd in deze kabinetsperiode nagenoeg geen nieuwe extra formatieplaatsen toe te voegen aan de rijksdienst.

In het kader van het project Anders Betalen voor Mobiliteit (ABvM) heeft het ministerie van Verkeer en Waterstaat, mede namens andere ministeries, een fte-intensiveringsclaim ingediend. Aangezien dit project door het parlement controversieel is verklaard, is de bijbehorende fte-claim in afwachting van besluitvorming door het nieuwe kabinet voorlopig aangehouden. Bij een positief kabinetsbesluit inzake ABvM zal de betreffende fte-claim van 110 fte worden aangemerkt als een beleidsintensivering.

Alle eventuele overige fte-claims vervallen, worden afgekeurd of zijn reeds ingetrokken.

tabel 11 - Structurele fte-intensiveringsclaims per 2010

Dept	Besteding	Organisatie	2010	2011	e.v.
AZ	kabinet MP/secretariaat MR	KMP	10	10	10
AZ	overhead inbedding ONS	DPC	4	4	4
BZK	Doc Direkt	Doc-direkt	190	190	190
BZK	Logius, correctie eerdere groei		35	35	35
BZK	Logius, intensiver gebruik	Logius	10	20	20
BZK	Logius, nieuwe producten reeds in beheer	Logius	8	15	15
BZK	Beheer Digilevering, DigiD Machtigen en Mijnoverheid.nl	Logius	8	15	15
EZ	Duurzaamheidmonitor en WWG	CBS	5	5	5
EZ	EU statistieken CBS	CBS	25	47	35
JUS	Intensivering terrorismebestrijding	NCTB	13	13	13
JUS	Nationaal instituut rechten van de mens	DGRR/CGB	8	8	8
JUS	Secretariaat Interdepartementale Commissie Constitutionele aangelegenheden en Wetgeving	DGWIIV/DW	5	5	5
JUS	Unit Dienstenrichtlijn	DGWIIV/DW	2	2	2
JUS	Unit coördinatie regeldruk	DGWIIV/DW	2	2	2
JUS	Europees rechtstaatmonitoring systeem.	DGRR DRB	2	2	2
JUS	Ondersteuning EU bij uitwerking Stockholmprogramma	DGRR/DGWIIV/DEIA	2	2	2
JUS	Incidentele opdracht n.a.v. rapport Brouwer-Korff	DGRR/DJOA /DIRR	8	8	
JUS	Instelling van een Helpdesk Privacy	DGRR PIDS	3	3	3
JUS	FIU.NET	DGRR	5	5	5
JUS	Regiefunctie grootschalige evenementen	NCTB	3	5	5
JUS	Versterking regie georganiseerde misdaad,	DGRR DRC	9	9	9
JUS	Coördinatie en regie aanpak misbruik vastgoed	DGRR DRC	3	3	3
JUS	Opdrachten in Internationaal verband	DGRR DRC	2	2	2
JUS	Wetsvoorstel VerMulderen	CJIB en VenW		26	33
JUS	Beheer DNA veroordeelden	NFI	5	5	5
JUS	Implementatie terugkeerrichtlijn	RvRB	5	5	5
JUS	Implementatie terugkeerrichtlijn	IND	13	13	13
JUS	Beheer van Public Key Infrastructure	JUSTID	6	6	6
JUS	Versterking van de juridische functie	DGWIIV DMB	2	2	2
JUS	Maatregel COA: geen onderscheid O&I en T-locaties	DT&V	10	10	10
JUS	Richtlijn voor strafvordering bij meerderjarige veelplegers	DT&V	3	3	3
JUS	Aanstelling liaisonmedewerkers.	DGWIIV DMB	2	2	2
JUS	Onderzoek en beleidsontwikkeling	WODC	27	27	27
JUS	Landelijk Ondersteuningspunt Conflicthantering	DP&O	4	4	4
OCW	nieuwe taken onderwijsinspectie	Onderwijsinspectie	10	14	19
OCW	College voor examens nieuwe formatie	DG PO en VO	10	10	10
OCW	fusietoets	DG PO en VO	5	5	5
SZW	Overname opsporing bijstandfraude (2 gemeenten x 3 fte)	SIOD	6	6	6
SZW	Criminaliteitsanalyse en digitale recherche als onderdeel van overname opsporing bijstandsfraude	SIOD	4	6	6
SZW	SVB: aanvullende inkomensvoorziening ouderen	SVB	185	185	185
SZW	SVB: onverzekerden ZVW	SVB	26	26	26
VenW	Deltaprogramma (mede namens VROM en LNV)		75	75	75
VROM	Nucleaire veiligheid ¹	Ruimte en Milieu	24	27	49
VWS	Wanbetalers	CVZ	21	21	21
	Totaal		805	888	902

¹Het structurele aantal van 49 fte zal pas met ingang van 2014 benodigd zijn, in 2012 zijn resp. 40 en 45 fte benodigd.

4.5 FTE Fondsen

In 2009, ten tijde van de derde voortgangsrapportage, is een tweetal FTE Fondsen van elk maximaal 250 fte per jaar aangekondigd, waaruit geput kan worden voor speciale doeleinden, zodat -bij beschikbaarheid van budget- geen toepassing hoeft te worden gegeven aan het zgn. dubbele slot c.q. het fte-slot. De fondsen stellen uitsluitend fte beschikbaar voor de jaren 2010 en 2011, wat impliceert dat de functies eind 2011 vanuit de eigen bezetting opgevangen dienen te worden.

4.5.1 Fonds Incidentele Opdrachten

Het is gebleken dat het dubbele slot aanleiding kan zijn kwalitatief hoogwaardige opdrachten van bijvoorbeeld de EU, de VN of de WHO te weigeren omdat die opdrachten alleen maar uitgevoerd kunnen worden als er ambtenaren voor worden aangetrokken. Dat acht het kabinet ongewenst. Hetzelfde geldt voor opdrachten die een departement aan een rijksplanbureau of een rijksonderzoeksinstituut zou willen geven. Ook daar mag het dubbele slot geen argument zijn om over te gaan tot uitbesteding. In al deze gevallen geldt bovendien dat het gaat om tijdelijke capaciteit. Bij een derde categorie is ook sprake van wenselijke ontwikkelingen: andere overheidslagen of maatschappelijke organisatie brengen hun activiteiten gebundeld onder bij het Rijk. Dat heeft vanuit een macroperspectief gezien efficiency- en kwaliteitswinst tot gevolg, maar het belast de rijksformatie. Voor deze drie categorieën is het Fonds Incidentele Opdrachten ingesteld. Met dit fonds, dat maximaal 250 fte beschikbaar stelt in 2010 en 2011, zullen de in tabel 12 vermelde doelen worden gesteund.

tabel 12 - Fonds Incidentele Opdrachten

Dept	Besteding	Organisatie	2010	2011
EZ	Enterprise Europe Network (EEN)	AGNL	21	21
EZ	EG Liason / overige EU projecten	AGNL	13	13
EZ	Andere overheden	AGNL	11	11
JUS	Voorzitterschap EU Working party	CBP	2	2
JUS	FES-projecten	NFI	17	17
JUS	Derdendiensten	NFI	30	70
LNV	Nieuwe Hollandse Waterlinie provincies zetten DLG in.	DLG	24	24
LNV	Westelijke Veenweiden provincies zetten DLG in.	DLG	30	30
LNV	Groene Uitweg provincies zetten DLG in.	DLG	10	10
LNV	DR Twinning	DR	4	4
LNV	Natuurbeheer (SNL)	DR	22	22
LNV	Plattelandsontw. Programma (POP)	DR	3	3
SZW	Europese opdrachten voor het Agentschap SZW	Agentschap SZW	6	5
SZW	RIVM, Directie Gezond en Veilig Werken: opdracht die anders zou worden uitbesteed. N.B. RIVM beheersmatig onder VWS	VWS/RIVM	11	11
VenW	KNMI project EUCLIPS	KNMI	1	1
VenW	KNMI project ECCONET	KNMI	1	0
VenW	KNMI project MACC	KNMI	2	2
VenW	KNMI project EURO4M	KNMI	2	4
	Totaal		210	250

4.5.2 Kwaliteitsfonds

Het Kwaliteitsfonds richt zich op het kunnen realiseren van een aantal prioriteiten die een positieve bijdrage leveren aan de arbeidsmarkt en met name het Rijk in staat stellen te investeren in kwaliteit voor de toekomst. Gebleken is dat een dergelijke doelstelling gemakkelijk onder druk komt te staan bij afslankingen waarbij nu eenmaal het zittende personeel de hoogste prioriteit heeft. In concreto gaat het hier om vier categorieën:

- 1) Internationaal: voor functies die de rijksdienst zeer belangrijk acht, maar die onder druk van de taakstelling geneigd zijn snel ingetrokken te worden.
- 2) Trainees: vanuit de gedachte dat de afslanking van de rijksdienst niet moet leiden tot het tegenhouden van instroom van kwalitatief hoogwaardige jonge medewerkers.
- 3) Bijzondere doelgroepen: omdat het rijk zich ertoe heeft gecommitteerd kansen te bieden aan kwetsbare doelgroepen.
- 4) Verambtelijking inhuur expertise: in de MR van 28 augustus 2009 is besloten tot het opzetten van een aantal (inter)departementale pools om inhuur van expertise te verminderen. Dit moet resulteren in een

structurele bezuiniging van € 10 miljoen. In het kader van het Kwaliteitsfonds wordt een pilot opgezet van 70 fte om te bezien of deze pools inderdaad traceerbaar tot kostenbesparing leiden, zonder in te leveren op kwaliteit en productiviteit. In het voorjaar van 2011 zal deze pilot worden geëvalueerd. Ook bij Buitenlandse Zaken is in het verleden besloten tot het opzetten van een traject om, met name in de ICT functie, externe inhuur terug te dringen door het aannemen van ambtenaren. Ook dit proces zal bij bovenstaande pilot en evaluatie worden betrokken.

Tabel 13 geeft de bestemming van het Kwaliteitsfonds, verdeeld over de bovengenoemde vier categorieën, weer.

Dept	Besteding	Organisatie	2010	2011
BZ	Rijksbreed aantal END'ers	Internationaal	20	20
BZK	Biculturele managers bij ABD	Bijzondere doelgroep	50	50
BZK	Functie CEU (ABD/PV EU)	Internationaal		1
BZK	Pilot verambtelijkingspool	verambtelijking	70	70
FIN	Audittraîneeship	Trainees	30	30
FIN	Vertegenwoordiging Raad v Europa	Internationaal	1	1
FIN	Medewerker PVEU	Internationaal	1	1
FIN	Ondersteuning Brussel	Internationaal	1	1
JUS	Trainees, Hoog opgeleide vluchtelingen en Trainees academie	Trainees	30	30
SZW	Extra allochtone rijkstrainees (van september 2009 tot september 2011)	Trainees	3	3
VenW	Extra (bovenformatief) aangestelde trainees	Trainees	33	33
VWS	Extra biculturele trainees	Trainees	8	8
	Totaal		247	248

tabel 13 – Kwaliteitsfonds

4.6 Tijdelijke functies ten behoeve van de uitvoering van VRD

Op enkele plaatsen is besloten tot het administreren van tijdelijke functies ten behoeve van de uitvoering van het Programma Vernieuwing Rijksdienst. Het betreft 137 fte bij BZK en 5 fte bij SZW. Voorwaarden voor het apart inzichtelijk maken van deze functies zijn dat deze functies uiterlijk ultimo 2011 zijn opgeheven en dat de betrokkenen medewerkers hierover duidelijk zijn geïnformeerd.

5 Vooruitzichten

Ten aanzien van de rijksbrede taakstelling is positieve lijn van vorig jaar voortgezet en is in 2009 de rijksdienst opnieuw meer afgeslankt dan vereist was. Het programma loopt voor wat het kwantitatieve deel betreft dan ook voor op het plan. Nog steeds geldt echter dat het zwaarste deel van de taakstelling in de komende twee jaar gerealiseerd moet worden en dat een fors deel van de afslanking op het conto kan worden geschreven van een aantal grote uitvoeringsorganisaties, die onevenredig sterk zijn afgeslankt en dus weer gelegitimeerd zouden kunnen groeien.

Een ander risico in het licht van de economische tegenspoed is, dat de uitstroom achterblijft bij de verwachtingen die ten tijde van de Nota VRD heersten. Dit kan de komende jaren leiden tot een groep herplaatsingskandidaten waarvoor het lastig is een passende functie te vinden en tegelijkertijd tot een rem op de instroom van nieuwe, jonge medewerkers die op de middellange termijn hard nodig zijn. Dit zal aandacht blijven vergen.

Uit de cijfers blijkt een duidelijk bewustzijn bij de departementen, de taakstelling uit te voeren. Op een aantal departementen of departementsonderdelen rust een (selectieve) vacaturestop en op de meeste andere plaatsen wordt stringent omgegaan met het aannemen van nieuw personeel. Ook zijn op veel departementen inmiddels reorganisaties in volle gang en leiden deze hopelijk tot een herziening van taken en het stellen van beleidsprioriteiten.